

UCHWAŁA

Dnia 16 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Henryk Pietrkowski

SSN Agnieszka Piotrowska

Protokolant Anna Kuras

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2018 r.

sprawy **J.D.**,

sędziego Sądu Okręgowego w [...] w stanie spoczynku,

w związku z zażaleniem sędziego i jego obrońcy

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 17

października 2017 r., sygn. akt ASDo .../17,

w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej

utrzymuje w mocy zaskarżoną uchwałę.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...], uchwałą z 17 października 2017 r., na podstawie art. 80 § 2 lit. c u.s.p., zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w [...] w stanie spoczynku W.D. w zakresie czynu, którego dotyczył wniosek Prokuratora Rejonowego w [...] z 3 listopada 2015 r., polegającego na tym, że 15 lipca 2015 r. w [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości w ilości 0,39 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, prowadził samochód osobowy marki Opel Astra w ruchu lądowym, to jest za

przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., z uwagi na dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Na uchwałę tę złożyli zażalenia sędzia w stanie spoczynku i jego obrońca. Obaj skarżący podnieśli zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę uchwały oraz obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść uchwały, to jest art. 7 k.p.k. i przepisów zakazujących przeprowadzenia posiedzenia w przedmiocie uchylenia immunitetu pod usprawiedliwioną nieobecność sędziego, mimo wniosku o odroczenie tego posiedzenia w celu umożliwienia sędziemu złożenia wyjaśnień i wniosków dowodowych. W konsekwencji autorzy zażaleń zażądali wydania rozstrzygnięcia o charakterze kasatoryjnym.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zażalenia okazały się bezzasadne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do tezy skarżących o niemożności procedowania w przedmiocie uchylenia immunitetu sędziowskiego pod usprawiedliwioną nieobecność zainteresowanego sędziego, trzeba przypomnieć ugruntowane już w judykaturze zapatrywanie – które zyskało uznanie w oczach składu orzekającego w niniejszym postępowaniu odwoławczym – że niestawiennictwo sędziego na posiedzeniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej, które nastąpiło z powodu niezdolności sędziego do udziału w takim posiedzeniu, nie wstrzymuje rozpoznania prokuratorskiego wniosku; w takim wypadku art. 117 § 2 k.p.k. nie znajduje odpowiedniego zastosowania (arg. *a contrario* z art. 80 § 2 lit. e u.s.p.), jako że uprawnienie sędziego do udziału w posiedzeniu aktualizuje się dopiero wtedy, gdy sędzia na takie posiedzenie się stawia (zob. uchwała SN-SD z 23 listopada 2017 r., SNO 49/17, OSNKW 2018, z. 2, poz. 19).

Krytyczną ocenę zarzutów naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów i błędu w ustaleniach faktycznych warto poprzedzić ogólną uwagą, że jakkolwiek obszerność zażaleń, w szczególności obrońcy (jego środek odwoławczy w niemałej części poświęcony był czysto abstrakcyjnym rozważaniom), mogła wywołać przekonanie, iż pozostające do rozstrzygnięcia zagadnienie odznacza się nie lada skomplikowaniem, to jednak takie wrażenie wypadało ocenić jako błędne. Dobitnie

trzeba stwierdzić, że w rozpoznawanym wypadku nie chodziło w żadnym razie o wypowiedzenie się w sposób stanowczy i jednoznaczny o winie sędziego w stanie spoczynku, ale jedynie o ustalenie, czy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez W.D. przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k., a precyzyjniej – uzasadnione podejrzenie prowadzenia w dniu 15 lipca 2015 r. w stanie nietrzeźwości samochodu osobowego w ruchu lądowym. Warto podkreślić, że pojęcie „dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa”, o którym mowa w art. 80 § 2 lit. c u.s.p., określające materialne podstawy decyzji w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jest tożsame ze zwrotem użytym w art. 313 § 1 k.p.k., jednak ze względów podmiotowych i ustrojowych stopień prawdopodobieństwa uzasadniający uwzględnienie wniosku powinien być wyższy, niż przyjmowany w ramach postępowania przygotowawczego (zob. uchwała SN-SD z 27 października 2017 r., SNO 38/17). Nie wolno tu wszakże posuwać się za daleko i domagać się od wnioskującego prokuratora wykazania prawdopodobieństwa graniczącego z pewnością. Powszechnie akceptowane reguły wykładni prawa sprzeciwiają się takiemu rozumieniu przepisu art. 80 § 2 lit. c u.s.p. Dlatego pogląd wyrażony w motywacyjnej części zaskarżonej uchwały – skądinąd pozbawiony znaczenia w realiach konkretnej sprawy – że „rzeczą oskarżyciela jest wykazanie z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością, że sędzia W.D., kierując w dniu 15 lipca 2015 r. samochodem, znajdował się w stanie nietrzeźwości”, należało uznać za sformułowany niefortunnie i za nie zasługujący na aprobatę.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] uzasadnił w sposób przekonujący – odwołując się do rzeczowej argumentacji – że *in concreto* wystąpił ten rodzaj przypuszczenia popełnienia przez sędziego w stanie spoczynku występku prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, który dawał pełną podstawę do uchylenia immunitetu sędziowskiego i w konsekwencji do przedstawienia sędziemu w ramach już postępowania przygotowawczego zarzutu popełnienia tego czynu zabronionego. Dość tu wspomnieć – rezygnując z powtarzania wywodów Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji, co przecież byłoby zbyteczne, a więc i w jakimś sensie nieracjonalne – o rezultacie badania na obecność alkoholu urządzeniem typu „Alco – Blow” i o wyniku badania

urządzeniem przenośnym typu „Drager”, a także o treści opinii wydanej przez Zakład Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w [...] autorstwa K. R.

Zaprezentowany punkt widzenia w żadnym razie nie oznacza, że Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny opowiada się za niezbędnością przypisania w przyszłości sędziemu w stanie spoczynku winy. Rozstrzygnięcie w tym zakresie będzie leżało w wyłącznej kompetencji niezależnego i właściwego sądu powszechnego, o ile rzecz jasna uprawniony oskarżyciel publiczny podejmie wcześniej decyzję, po dokonaniu prawem wymaganych czynności procesowych, o postawieniu sędziego W.D. w stan oskarżenia.

Dlatego Sądowi Najwyższemu – Sądowi Dyscyplinarnemu nie pozostało nic innego, jak tylko utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę.